

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni szíveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Quo usque tandem . . . ?

Alispán, polgármester, törvényszéki elnök és pénzügyigazgató Urak, mint e nemes vármegye és város legtekintélyesebb és legnépesebb hivatalainak illusztris vezetői, szállok Nagyságotokhoz!

Az a megdöbbentő aránytalanság, mely Rimaszombatban a tisztviselők lakbérére s lakások ára között különösen ma fennáll, indít bennünket, már nem is tudom, hány-szor ismételtén, de ez idő szerint már épen a legkritikusabb 12-ik órában arra, hogy amennyiben Nagyságotok tán nem is éreznék horribilis súlyát annak a lehetetlen lakbér-állapotnak, kegyeskedjenek a kisebbek, Nagyságotoknak alárendelt, az állam és a vármegye szorgalmas szellemi munkásainak kétségbeejtő helyzetén legalább olyképen segíteni, hogy állásuk tekintélyével méltóztassanak illetékes helyen a város részére a mostaninál legalább kettővel magasabb lakbérosztályt kieszközölni, a mi ha nem sikerülne, — a mit nem remélünk — akkor a tekintély súlyával igaz ügyünkért harezba szállani.

Tudják-e azt Nagyságotok, hogy ez év fertályaiban, de kivált az augusztusi-ban majd beleszakadtak a rimaszombati háztulajdonosok a lakbér-srófolásba? Méltóztatnak-e sejteni, hogy ez a kis családfintaság csak bevezető akar lenni ahhoz a nagyobb szabásu lakbér-srófhoz, a mi már a legközelebbi fertályokban várható? S hiszik-e Nagyságotok, hogy ezen srófolások előre remélhetett szükségből történnek, mivelhogy a víz használata nem adatik ingyen? Hisz a vízdijszivesen fogjuk fizetni. Kényelmi és higieniai szükséglet a vízvezeték. De nem úgy lesz ám! Hanem majd abban az órában, mikor a vízvezeték üzembe kap, a mikor már szinte hasra vágódunk afeletti örömmünkben, hogy ama kitűnő forrásvízzel csillapíthatjuk szomjuságunkat, akkor nagyságos Uraim, ebben a városban nem lehet többé bérlőnek lenni, akkor — méltóztassanak csak jóslásomat jól leszögezni, — a tisztviselők 75%-a sürgős át-helyezést fog kérni innét. Miért? Azért, mert a háztulajdonosok egyenesen telhetetlenek. Már három évnegyed óta emelik a lakbért annak a mumus vízvezetéknek az örve alatt, mikor pedig a vízvezeték üzembe lép, akkor jön a horribilis vízdijs még a srófon felül. Ekkor aztán két félelmetes eset áll elő. Ugyanis a város nem kötelezi a háztulajdonosokat a vízvezeték bevezetésére, de kötelezi a szabályrendeletileg megállapított vízdijs megfizetésére. (Micsoda fából vaskarika ez?!). Vajjon kinek a bőrére megy ez? A háztulajdonos nem akar fizetni, mert vízvezeték nincs s a lakás különben is bérben van, de mert fizetni ama böcs statutum szerint mégis muszáj, hát bevasalja egyszerűen a lakón. Így aztán a háztulajdonos meguszta a bevezetés költségeit is, a vízdijsat is. Az a nyomorult lakó pedig kénytelen fizetni még az avval való leszámolásnak az árán is, ha csak minden vasárnap eszik is majd meleg ételt, mert ijesztő a lakáshiány s lakni mégis csak kell.

A másik eset még furább lesz. Egy sok tagu, de kis jövedelmű s szegény család állandóan szomjuhozni fog, nem mervén szomjuságukat a szükséghez képest lecsillapítani, mert az a vízóra elsején többet mutat majd, mint a huszeg a speczeraj-kontó.

Nagyságos Uraim! Hallottuk már évek óta a mérsékletre s türelmes várakozásra intő szavukat, óhajtván lestük az első csákány vágást, mellyel a vízvezeték nagy munkája megkezdődött, mert ehhez az időhöz volt kötve lakbérleti viszonyaink javítására irányuló mozgalom megindítása, az okadatolás lehetősége. Ezek a munkák már jóformán készen vannak, a lakberek már ezek nélkül is eleve rémségesen felsrófoltattak. S a mozgalom? Hát mozgalom még nincs! Hát quo usque tandem? Semeddig. Egyszerűen nincs

több időnk a várakozásra. Azért hát a legteljesebb tisztelettel kérjük fel Nagyságotokat, hogy vármegyénk képviselőivel érintkezésbe lépve, kegyeskedjenek sürgősen eljárni a kormánynál a városnak két fokkal magasabb lakbérosztályba való soroztatása iránt, nehogy az 1913. évi költségvetésből kikéssünk. Ha pedig Nagyságotok úgy gondolnák, hogy még mindig nem érett meg erre az idő, úgy kegyeskedjenek eme nézetüknek kifejezést adni, mely esetben aztán Nagyságotok tekintélyének súlyát mi kisebbek kénytelenítve leszünk számunk súlyával annyira-mennyire pótolni, de a mai nappal felvett harezot igaz küzdelmünk kivívásáig letenni nem fogjuk.

És ha jogos kísérleteink mégis sikertelenek maradnának, akkor már majd követelni fogunk. Követelni fogjuk pedig a város polgármesterétől a lakbér-uzsora azonnali megszüntetését, ha másképp nem, hát amortisation alapuló tisztviselőtelep azonnali felépítésével. A dobzse-korszakból épen elég volt már minden téren, a poharak csordultig vannak, épen itt az ideje, hogy lázas munkával és vaskézzel lássanak munkához a hivatottak, hogy az a nagyteherviselő osztály ne csak bőrének izzadtságát törülgesse, hanem jóleső eredményeket is lásson és élvezzen egyszer már.

Az egyéves szolgálati kedvezmény elnyerhetése. A m. kir. honvédelmi miniszter 10357. elnöki számmal folyó szeptember hó 7-én a következő átiratot intézte Gömör- és Kishontvármegye közönségéhez:

„A cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg kivételesen megengedem, hogy azok az egyévi tényleges szolgálat kedvezményét elnyerni óhajtó egyének, a kik az új védőtörvény 21. §-ának 1. pontja harmadik bekezdésében megállapított feltételnek nem felelnek meg, azonban az állandó tartózkodási helyök járási tisztviselője által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy az új véderőtörvény életbelépése előtt az

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vevő közönséget, hogy

óra- és ékszer üzletemet

Ifj. Rábely Miklós könyv- és papírkereskedése mellé (Deák F. utca 20.) helyeztem át. Nagy raktár zseb-, fali, inga és ébresztő órákban, 14 karátos arany- és ezüst ékszerekben. — **Amerikai duble nyakláncok** 10 évi gyári jótállással; óra- és ékszer javítások, **vésések** saját műhelyemben kívánatra **azonnal** is elkészülnek.

Megbízható javító műhely! **VALASZKAY REZSŐ** órás és ékszerész **RIMASZOMBAT.** Pontos kiszolgálás!

egyévi önkéntesi képesítő vizsgára előkészültek, az egyévi önkéntesi szolgálathoz megkivánt tudományos képzettségnek igazolhatása céljából vizsgára bocsátásának.

Erre a vizsgára nem bocsáthatók azok a folyamodók, a kik 1912. évi december hó 31-ig, életüknek 17. évét még be nem töltik, valamint azok, a kik a folyó évben érték el az állításköteles kort és a vizsga letétele iránt csak most folyamodnak. A képesítő vizsga, az új védtörvényi utasítás 85. és 86. §-ainak rendelkezése értelmében, valamely közös hadseregbeli gyakorlatsági hadapródiskolánál, az 1912. évi szeptemberi vagy decemberi vizsgálati határidőben teendő le, ezenfelül a vizsga még október hónapban (kezdeté 14-én) is letehető. A vizsga ismétlése nem engedtetik meg. A keresztlevéllel v. születési bizonyítvánnyal, továbbá az új védtörvény utasítás I. része 85. §-ához kiadott 10. mintaszerinti személyazonossági bizonyítvánnyal s végül a járási tisztviselő által kiállított fentemlített igazolvánnyal felszerelt folyamodványt azoknak a folyamodóknak, a kik az 1912. évi szeptember hó 21-én, azoknak pedig, a kik az októberi vagy decemberi határidőben kívánják a vizsgát letenni, legkésőbb 1912. évi szeptember hó 25-én, illetőleg november hó 16-án, az állandó tartózkodási helyüknek megfelelő hadtestparancsnokságnál kell benyújtaniok. A vizsgabizottság határozata ellen, a védtörvényi utasítás I. része 1. füzeté 85. §-a 9. pontjának utolsó bekezdése értelmében felfolyamodásnak helye nincs. Az új védtörvény életbelépte előtt a vizsga megismétlésére adott engedélyt az a rendelet nem érinti.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletemet haladéktalanul tegye közhírré és sürgősen utasítsa a járási tisztviselőket, hogy a vizsgára történt előkészülés bizonyítására szolgáló igazolványokat a hozzájuk forduló egyének kérelmére, az állítás valódiságáról megfelelő módon szerzett meggyőződés után díj- és bélyegmentesen állítsák ki."

TÁRCZA.

Hát van-e öröm? . . .

Hát van-e öröm a mások szívében?
A mások ajakán van-e mosoly,
Míg az én szívemen tort ül a bánat
S lelkemre könnyek zuhataga foly?

Hát vannak, a kik összebújva lágyan
Együtt merengnek közös álmokon,
Míg én az éji sivatag magányban
Lángkarmú rémekkel viaskodom?

És vannak, a kik boldogan dalolnak,
Míg ajkamon sikoltó jajszó kél
S a lelkem gyászol és zokog, mint hárfán
Tavaszi sirató, rívós őszi szél?

De oh! ki bánja, ha meghal egy vándor
S fáradt feje lankadtan porba hull?
— Kidőlt egy fa az erdő sűrűjében,
A többi azért csak tovább virul . . .

Komédia.

Ahol tudom, hogy egyedül vagyok,
Fáradtan, betegen meggörnyedek,
Szívem mélyéből felszakad a jaj
S a könnyem csak pereg, pereg.

De hol félek, hogy meglát valaki,
Gondatlan arccal büszkén megyek:
Ne lássa senki az én bánatom,
Ne szánjon senki engemet.

A szenvedésem megszentelt titok,
Meglopja az, a ki könnyezni lát —
De oh, mi lesz, ha egyszer nem bírom
A fájó, bús komédiát! . . .

Wolf Jenő.

Széthuzás.

A fizikai világban az új alakulásokra nézve legfontosabb a vonzó erő, a mely a millió és millió parányt egymás mellé csoportosítja és összetartja. Ez nyilvánul az égi testek életében és a földi dolgokban egyaránt. Az égbolt ismeretlen tájain ez a vonzó erő csoportosítja össze az elemeknek láthatatlan apró részecskéit és alkot belőlük új világokat; a föld különböző tájain is ez hoz létre új alakulásokat például a vízcseppek összetartása révén, a melyek egy helyre gyülekezve forrássá, patakká, folyammá duzzadva termékenységet, áldást hordanak messze tájakra hullámaik hátán és folytonosan átalakítják vajú és töltögető munkájukkal partjaik környékét.

A szellemi világban, az emberi társaságban is megnyilvánul ez az összetartó vonzó erő és esodálatos átalakulás, fejlődés, gyarapodás létesül ennek nyomán, ha egyes termékeny korszakokban sikerül nagy embereknek a vonzást, az összetartó erőt valami formában a társadalom széles rétegeire kiterjeszteni és az egészet a belső, önkéntes vonzás erejével mintegy egy testté csoportosítani, úgy hogy az egész együtt él, együtt lélezkzik, egymás baját érzi, egymás előmenetelén örül.

Sokszor azonban az ellenkező erők érvényesülnek. Bomlás áll be az anyagi világban s az égi testek szétrobbannak, a folyók több ágra szakadnak az elháríthatatlan akadályok előtt s áldás helyett pusztulás, rombolás látható mindennütt.

Igy van az emberi társaságban is. Ha vonzás helyett taszítás; összetartás helyett széthuzás érvényesül; — ha nincs nagy ember, a kinek mélyre és magasra

látó szelleme kikeresse a társaságot egyesítő, vonzó momentumokat; akkor érdekharczok tanyája lesz az emberi társaság és a széthuzás, a taszító erők, érvényesülnek benne romboló, bomlasztó munkájukkal.

A széthuzásnak kezdete az, ha a társaságban élő, egymásra utalt ember nem érti meg egymást. Míg a kölcsönös megértés megvan, addig bele tudja magát képzelni a barátja, szomszédja, társa helyzetébe és úgy méltányolja annak eljárását; — ha azonban elvész az összetartó erő, ha vonzás helyett taszítás lép előtérbe, akkor már a jóindulatu, jóakaratu megértés helyébe irigység, kaján rosszakaratu lép és mindent félremagyaráz.

A szellemi, szívbéli műveltségnek, a nemes indulatu szeretetnek bizonyos fokára van szükség, hogy az ember társaságban jól megélhessen. A társaságban élő embernek indulatait, hajlamait fékeznie kell mások kedvéért; bizonyos dolgokról le kell mondania, áldozatot kell tudnia hozni mások iránt jóakarattól, szeretettől. E nélkül emberi társaság nem állhat fenn, e nélkül jobb volna kivonulni az erdők és barlangok oduiba és ott egyenként élni, mert e nélkül a jóindulat nélkül pokol a társas élet.

Ha a ma társas életén végigtekintünk, találunk ugyan itt-ott egy-két föleszálló jelenséget, a melyek a vonzó erők biztatató mosolyával utalnak egy jövő társadalmi alakulás középpontja felé; de mégis sokkal több helyen látszanak a bomlás, széthuzás jelenségei; nagyon sok szövetkezés, társulás csak az egészet kiaknázni óhajtó érdekes csoportok alakulása, még több pedig a teljes bomlás, különválás, széthuzás jelensége az önző egyéni érdekek nemtelen harczában.

Áldozatkészséget, nemeslelkűséget min-

A tárgyak is könnyeznek. . . .

— Irta: BLECHNER ANTAL. —

Az édes anyámnak! . . .

I.

— A ház, ahol lakom, egy kis falu. Három emeletes — az utcájára négy — s lakunk itt vagy nyolczvanan. Én a falu végén, a harmadik utca legutolsójában. . . .

— Utczák, házak mind, mind itten. . . .

— Kinézek az ablakon. Messze házak felett elsiklik a tekintetem. Valami szép, forró fátyol takarja a szemem — és két meleg könnyesepp sietve szalad végig az arczomon.

— Valahonnan a körut felől harangszót hoz a szél. . . Lassu, egymásbaolvadó hangon, mint ha beletemetkezett volna az esőbe, mely csapkodva veri az ablakomat, fücska czirádákat rajzol — és nekem úgy tetszik, amint lassu locsogással az ablakpárkányra hull, mintha szomorú szemek könnyzápora lenne és az ablak — két riadtan reám tekintő szempár. . . .

— Állok tündölvé, mozdulatlan. Csak a Csenedél . . . lassu zümmögő sirásával életre kelti az álmaimat s visz ballagva, álmodozva: kibontakozik előttem egy kép, színesen és imbolygón: fényes teremben sok sok hófehér ember közül kiválik egy, előmbe lép, szakála seprí a földet és csillog, mint a diadém, megfogja a kezemet szeliden — az érintése bársony — vezet. . . vezet. . . széles országuton bandukolva járjuk az Álmodat. . . .

II.

— (. . . A tollam, a mint a barázdákat szántja, életre kel. . . Nyulik, nyulik, hosszan fölém magaslik. . . És nézem, hogy ulti magára egy ismeretlen rémnek képét, nézem az arczát és belészédülök a tekintetébe, érzem a tüzes lehelletét, a sóhaját, mely vágyódva száguld

előre, ki. . . életek élednek, letört virágok emelik büszkén fejüket, az élet jogával. . . kezét fejemre teszi s szédülve, bágyadtan a fejem lehajtom. . . .

— És szól: „Én jöttem el hozzád, az Emlék! . . .”

— Lassu, sejtett érzéssel, de öntudatlanul, kérдем:

— Mond, jó legény, mit hozott számomra tarsolyod, és hangod csengése mért oly sokat jelentő, mi a fenség érzése arczodon? . . .

— Szólt: az Emlék áll előttem! . . .

— Jó legény, könnyörgök, szent magadra kérlek, beszélj: Honnan jöttél, hol a lelked, lelkedben a szent erő, a visszatérés csáb-ereje, mely leránt életutam rozoga szekereéről, mely fog, nem bocsát, eltakar, mint az a sok apró rög, mely az utat takarja, az erőd, mely felpattan a szekereimre s megállítja fáradt lovaimat? . . . Az erődöt, mely a szemedből sugárzik s a lelkem erélyét meglopja, könnyörgök, hol vetted? . . .

— Szólt: az Emlék varázsa telt rajtad! . . .

— És a hangom mi vette el. . . miért csuklik a sirás mellemen. . . mi fojtogat. . . mi ez a hosszú vándorlás — visszafelé? . . .

— Szólt: az Emlék! . . .

— És az üzeneted. . . üzeneted?! . . .

— Rám nézett, siró arczára kiült a fájdalom, megszeppenve fordítottam el tekintetemet.

— „Ird fiam, ird és magadnak irjad. . . . És ne tudja senki. . . szent titkolással rejtéd el lelkednek méhébe. . . És ha valaha emlékezel még rá, ájtatos emlékezéssel, legyen az irás csak *magadnak* igaz, *más* előtt csak színes hullámzó fájdalommal gondolt meséknek, mert az igazság csak neked értékes, a fájdalom csak téged száll meg s beül gögös magad legközepebe: a lelkedbe. . . .

— Szólt és . . .)

az iskolai tanulmányok mennél szorosabb kapcsolatban legyenek az élettel.

A felsőbb leányiskolák jó ideig kedveltek voltak. Sok szülő küldte oda a leányát, mert — bár e tanulmányokkal semmiféle életpályára nem léphetett — ott nagy műveltséget szerzett. Ugynevezett luxus iskola ez. Az ilyen iskola eddig jónak bizonyult, mert a ki ezt elvégezte, a nők eddigi társadalmi helyzete szerint elsőrangú szerepet tölthetett be.

Rövid idő alatt azonban nagyot változott a világ. Mindinkább érezhető lett, hogy a megélhetés miatt a nőnek is gyakorlati célú iskolákat kell végezni.

E közben a nők az egyetemre készültek. A tudományos pályára készülők tehát e célból gimnáziumot végeznek. A nők nagyjából azonban az ipari, kereskedelmi téren talál munkát.

Az élet, ez a könnyörtelen élet hajtja az embereket előre, és nem törődik azzal, hogy X vagy Y hogyan gondolkozik. Sőt emlékezhetik mindenki, hogy még csak pár éve is nagy volt azoknak a táborra, a kik hirdették, hogy a nő maradjon otthon, legyen háziasszony, nevelje gyermekét és hagyja a kenyérért való küzdelmet a férfiaknak. E tábor azonban az élet erősen megapasztotta.

Az új alakulás hatása alatt keletkeztek leánygimnáziumok. Hangoztatni kezdik, hogy felsőbb leányiskolákat leányreáliskolákká kellene átformálni. A polgári leányiskolák tanulói pedig ugyancsak megszorodtak. Az egyik budapesti napi lapból olvassuk, hogy a fővárosi polgári leányiskolákba 1912. szeptember 1-én egy napon 10310 tanuló iratkozott be.

Az bizonyos, hogy a nők pályáján is ugyanolyan-féle aránylatok vannak kialakulóban, mint a férfiak által betöltötteken. Ez az oka annak, hogy a polgári leányiskolák oly népesek.

A mai leányiskolák éppen úgy, mint a polgári fiúiskolák, négy osztályúak. Az élet azonban ezt is kevesli. A polgári leányiskolák kiépítésére éppen úgy megérett az idő, mint a fiúiskolánál.

A polgári iskolai tanárság az életnek ezt a fejlődését már régebbi idő óta figyelemmel kíséri és a leányiskolák reformjára terveket dolgozott ki. E tervekből eddig csupán annyi mondható megvalósultnak, hogy főleg a női kézimunka tanítása lett intenzívebb.

Ujabbban a miniszteriumban azzal a határozott tervvel foglalkoznak, hogy a polgári leányiskolákat is olyanféleképpen, mint a fiúiskolákat, hét osztályúakká fejlessék. Itt is gazdasági és ipari irányú iskolákról lesz tehát szó.

Helyeselnünk kell e tervet. Ha az iskolai nevelés a gyakorlati szükségletnek megfelelőbb tud lenni és ha a nőket és férfiakat egyenlőképpen képezik ki az életre, akkor az ország műveltsége rövid idő alatt egyöntetűbb lesz, ez pedig minden tekintetben kívánatos.

Széljegyzetek.

Hogy az Isten a világ megteremtése után a hetedik napon megnyugodott, nem azt jelenti, hogy a meglévő dolgokat tökéletesnek találva, sorsára bízta a művét, mint ahogy egy összeállított gépet forgásba hoznak és az azután ugyanazt a munkát változatlan erővel és változatlan gyorsasággal végzi időtlen időnkig. Ennek a gépnek a munkája már csak stagnálás, felhasználása az adott erőnek, erőszaporítás vagy a munkaképesség fokozása nélkül. A világ ilyen gép nem lehet, mert megalkotása óta önmagát fejleszti. Tehát olyanformán kell a teremtést értelmeznünk, hogy az alkotó csak a konturokat adta meg a pusztán váz, amelyiknek a kiépítését, egyensúlyozását és a kultura lakkjával való bemázolását rábízta, — no nem éppen az emberre, mert ennek az állítása feneketlen hiuság volna, hanem igenis, rábízta az összes teremtményeire. Mert az csupán a körülmények szerencsés összejárása, hogy nem a hódok tanultak meg emeletes házat építeni, nem a hangyák használnak repülőgépek fogoly szarvasbogarat és nem a néhek próbálgatják a társadalmukat köztársasággá átformálni.

A haladás zászlója most az ember kezében van. Am hogy halad, az nem önszántából történik, hanem nagyrészt azért, mert rá van kényszerítve. Legfőbb kényszerítő oka pedig a saját szaporodása.

Vegyük a legegyszerűbb dolgot. Egy birtok egy emberpárnak éppen megfelelő mennyiségű terméket hoz. Ha az emberpár a szaporodás útján megkétszereződik, tehát négyen lesznek, természetszerűleg a föld kulturáját kell odaemelni, hogy mennyiségben vagy minőségben kétszer annyit termeljen. Ennek a kivitele feltörésre, találékonyságra, egyszóval agymunkára ösztönöz és önmagának magasabb kiképzésére kényszeríti az agyat. Így a szaporodás, a népesség nyomása állandó feszültségben tartja az erre fordított nagymennyiségű gondolatot és energiát és — bár csak indirekte — ostroma lesz a kultura néha meglassadó lovának.

Boldog idők, mikor az utódnak elegendő volt a megélhetés anyagi feltételeit biztosítani. Napról-napra több individualitást követel az élet és a megélhetésre fordított energia többlet, abból az energiából kell, hogy kivonódjék, amelyik eddig teljesen a szaporodásra volt rendelve.

A nagyobb érzelmi és értelmi kifejlődés természetszerűleg hozza magával az utódok számának csökkenését, mert ha az életemet egy szinig töltött olajmécésnek veszem, minél többet égetek el a magam számára, annál kevesebb marad azoknak, a kiknek a mécesét át akarom adni.

Könnyebb és egyszerűbb megokolása ennek így volna: Ha a termékenység tulsága kényszeríti az embert a további fejlődésre, akkor a fejlődés magasabb fokán, nem lévén szükség annyira a kényszerítésre, önként fog a szaporodás csökkenni.

Ha a következtetésnek ezen az útján tovább megyünk, mint végponthoz, ahoz az állapothoz érünk, a hol a kultura tökéletessége feleslegessé tesz minden kényszert és mert a kényszer a szaporodás, feleslegessé teszi a szaporodást.

Kicsit megdöbbenő ez így egyszerűen és durván odacsapva, de nem lehet a feltevés elől elzárkózunk, mert természetes befejeződése az önmagunkat és társadalmunkat kiépítő folyamatnak. Megdöbbenés helyett tehát igyekezzünk megmagyarázni és magától értetődővé tenni a társadalom akkori állapotát.

Mi lesz a kultura tökéletessége? *Herbert Spencer* öt pontba foglalja össze. Ezek közül első: hogy az ember a földet kellően ellássa lakossal. Ebben nemcsak a szám elegendősége van meg, hanem egyuttal a megfelelő elosztás is a vidékek termékenysége és a klíma szerint. Másodszor: emelje az összes lakható területet a kultura legmagasabb fokára. Azaz mindenütt a legmegfelelőbb terményt a legjobb gondozásban részesítve fokozza a hasznot a maximumig. Harmadszor: tökéletesítse az emberi szükségletek fedezésére szolgáló folyamatokat. Ez a tétel sűríti össze a szerelmet, táplálkozást, ruházkozást, lakást és mindezek higiéniáját. Negyedszer: tegye az értelmet feladataihoz teljesen megfelelővé. Gyönyörű gondolat: nem a fejlődő tudományt fokozni le a fogyasztókos értelemig, hanem az értelmet nevelni, felemelni a tudományokig. Végül ötödször: tegye az érzelmeiket alkalmasokká a társadalmi élethez. Ez az utolsó tétel a korona az egész utópián. Lényege az önnevelés. Nyesegetse le magában mindenki a gyűlöletet, a haragot, a rosszindulatot, az elfogultságot és főképpen a vallási gyűlölködést. (Ez tette eddig a legtöbb embert halottá, mióta csak van vallás!)

Ha ez mind meglesz, véget fog érni a szaporodás is. Csupán annyira fog kiterjedni, hogy minden emberre egy utód jusson, a ki a kidölt helyét betöltse. A meghatározott keretben, változatosan, de katasztrófák nélkül folyó élet, elég munkával, elég szerelemmel, gyötrődés nélkül, — ez lesz a boldogság világa.

Ez a delelő. A tökéletesség, az elért zenith. Utána pedig? Felfelé nem lehet majd menni, stagnálás nincs a világon, hát elindulunk majd — lefelé. És ha a felkapaszkodásra kell egy millió esztendő, hát két millió év múlva a még élő néhány nyomorult embert valami törpe nép, egy akkor felkapaszkodott állatfaj éppen úgy fogja üldözni és pusztítani, mint a ma embere a hódot, vagy az európai bölényt. Vigasztalan perspektíva, de hiszen „minden, mi él és áldást hintve hat, idővel meghal, szelleme kiszáll.“ (Madách.)

Hírek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni szíveskedjenek.

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

A miniszter köszönete. Megirtuk, hogy *Hazai* Samu honvédelmi minisztert a magyar bárói méltóság elnyerése alkalmából többen üdvözltek városunkból is. A miniszter az üdvözléseket meleghangú táviratokban köszönte meg s dr. *Kovács* László polgármesterhez következő sürgönyt intézte: „Fogadd kérlek a jóleső szerencsekívánatokért a legmelegebb köszönetemet s kérlek, hogy azt szülővárosom közönsége előtt is tolmácsolni méltóztassál. Szívvelyes üdvözléssel: Hazai.“

Az egyiptomi szultán látogatása. *Jussuf* Khamel egyiptomi szultán, alkirály, mult kedden *Andrássy* Géza gróffal Betlérbe érkezett. A magas vendég a vendégszerető gróf erdőseiben szarvasokra fog vadászni s több napig marad Betlérben. A szultán már másodizben látogat el *Andrássy* Géza grófhhoz s az első látogatást a gróf annak idején már viszonzta is.

A dobsinai lelkészválasztás. A dobsinai ág. hitv. evang. egyház régóta húzódo lelkészválasztási ügye végre befejezést nyert. Folyó hó 15-én *Kubinyi* Géza országgyűlési képviselő, egyházmegyei felügyelő és *Terray* Gyula udvari tanácsos, főesperes lelkész elnöklésével zajlott le az izgalmas választás, melyből *Pösch* Gusztáv tóparti lelkész került ki győztesen, amennyiben 270 szavazattal választották meg *Klopár* Vilmos losonczyi lelkésszel szemben, a kire 237 szavazatot adtak le.

Kinevezések. Bizonyára társadalmunk szélesebb rétegeiben is örvendetes visszhangra talál az a hír, hogy vármegyénk főispánja dr. *Csernay* Dániel vármegyei kiadó tb. levéltárost s a „Hivatalos Lap“ szerkesztőjét vármegyei irodaigazgatóvá nevezte ki. A képzett és munkás tisztviselő előléptetése minket is örömmel érint, mert lapunknak dr. *Csernay* Dániel régi munkatársa.

A vallás- és közoktatási miniszter *Alexay* Julia ungvári állami polg. leányiskolai segéd-tanítónőt rendes tanítónővé nevezte ki. A kinevezett tanítónő megyénk szülőtte: a pár évtizeddel ezelőtt vasuti szerencsétlenségnek áldozatul esett rimasimonyi molnár leánya.

A földművelésügyi m. kir. miniszter az itteni háztartási iskolánál működött *Kapitány* Mariska okl. gazdasági és háztartási tanítónőt a háztartási tanfolyamhoz XI. fizetési osztályba ideiglenes minőségű gazdasági tanítónővé nevezte ki.

Esküvők. *Hering* Albert m. kir. s. erdőmérnök, *Hering* Samu Koburg hercegi királyhegyaljai erdőtanácsos és neje *Petykó* Mária fia tegnap, szeptember hó 21-én tartotta esküvőjét *Balás* Palikával, özv. *Balás* Pálné szül. *Csasz-kóczy* Anna kedves és művelt leányával Besztercebányán.

Pitta Lipót a Gömörmegyei Takarékpénztár és Hitelbank pénztárosa az elmúlt kedden f. hó 17-ikén tartotta esküvőjét Liegnitzben (Németország) *Reinhart* Elza urnóval. A vőlegény részéről tanuként volt jelen *Zavadsky* Ede itteni konzervgyári raktárnok.

Eljegyzés. *Tomory* Géza garamvölgyi járási tőszolgabíró és neje *Feymann* Julia szép és kedves leányát: *Mariskát* eljegyezte itj. *Farkas* Gyula uradalmi intéző. — A gratulálók nagy seregéhez mi ez uton esatlakozunk.

Véglegesítés. A rimaszombati takarékpénztár igazgatósága itjabb *Rónay* Gyula könyvelőt állásában véglegesítette.

Választás. A rimaszombati takarékpénztár igazgatósága a pénzüntéztől megváltó Moldvay Bertalan helyébe könyvelővé *Spissák* Istvánt, a gömörmegyei takarékpénztár és hitelbank könyvelőjét választotta meg.

Áthelyezés. A kölcsönösen áthelyezett méntelepi másodtisztok f. hó 17-én, illetve 19-én foglalták el állomásukat: *Lossonczy* Jenő a szépsiszentgyörgyi méntelep Homoród osztályánál, *Oderszky* Viktor pedig a helybeli méntelep osztályánál.

Képviselői beszámoló. *Kubinyi Géza*, a jolsvai kerület országgyűlési képviselője, mint értesülünk, a Ház üléseinek a delegációk miatt leendő elnapolása után fogja beszámolóját Jolsván megtartani. A beszámoló elé nagy érdeklődéssel viselkednek a kerületben. A kerület választó közönsége nagy ovációkban kívánja képviselőjét részesíteni.

Katonai áthelyezések. A honvédelmi miniszter *Intzedy Gyula* m. kir. honvédőrnagyot, jolsvai zászlóalj parancsnokot Jolsváról Eperjesre, *Illés Ödön* m. kir. honvédszázadosot pedig Jolsváról Iglóra helyezte át. A jolsvai honvédszászlóaljhoz parancsnokul *Dingla Sándor* századosot vezényelte ki a honvédelmi miniszter.

Hivatalvizsgálat. A kir. pénzügyigazgatóság a helybeli kir. állampénztárnál váratlan rovincsolást rendelt el, mely folyó hó 19-én reggel 8 órakor vette kezdetét. Rovancsoló biztos: *Baydik Endre* számtanácsos. A rovincsoló bizottság tagjai: *Vall József* számvizsgáló, *Asztalos János* számellenőr, és *Pitta Rezső* számtiszt. A vizsgálat még tart.

Halálozás. A helybeli közkórházban f. hó 17-én fejezte be sokat hányatott életét *Oláh Aladár* Maxi, a Rác Jancsi, később Rác Rudi losonci és legutóbb az Oláh Gyula zenekarának egyik kiváló tagja. Sokáig betegeskedett, míg a halál megváltotta a szenvedésektől. F. hó 19-én Oláh Gyula zenekarának gyászindulójával kísérték ki a jó muzsikus tetemeit a temetőbe.

Főpásztori körlevelek. Megjelent *Sipeki Balás* Lajos rozsnyói püspök XI. és XII. számú főpásztori körlevele. Az elsőben a bécsi eucharisztikus kongresszusra vonatkozó utasításokat és rendelkezéseket közöl. A másodikban pedig a keleti szertartású jótékony pénzügytörvény ügyében közli a propaganda kongregáció dekrétumát; valamint egy másik római dekrétumot egy különleges házassági akadály ügyében. Szól még az iskolalátogatói intézményről; az elemi és ismétlő iskolai végbizonnyítványokról; az iskolai szünetnapok körül tapasztalt visszaélésekről és közli az egyházmegyei tanító-egyesület szept. 25–26. napjain Rózsnyón tartandó közgyűlésének tárgysorozatát.

A Magyar Földrajzi Társaság vándorgyűlése. Ma tartják Debreczenben a Magyar Földrajzi Társaság vándorgyűlését, a melynek érdekes programján délelőtt és este 3–3 előadás van, — délelőtt a Hortobágyról és a pusztákról lesz szó, este vetített képekkel tartanak előadásokat. A város vendégszeretőleg fogadja a társulat tagjait és részükre a Hortobágyra is rendez kirándulást. A vándorgyűlésen Rimaszombattól részt vesz *Horváth Zoltán* főgimn. tanár, lapunk munkatársa.

Kirándulás. A rimaszombati ált. ipartestület érdekes és szép kirándulást rendezett a múlt héten. *Varga Lajos* elnök és *Rónay Gyula* titkár kezdeményezésére s az ő vezetésük alatt több ipartestületi tag kirándult a diósgyőri vasgyár megtekintésére s ott számos tanulságos tapasztalat után, kellemes emlékekkel tértek vissza otthonukba.

Elismerő oklevélatadás. A város-háza tanácstermében f. hó 15-ikén délelőtt dr. *Kovács László* polgármester, — a helybeli gyermek telepvédő bizottság elnöke — szép beszéd kíséretében adta át *Lőrincsik Györgyné, Gregus Gusztávné* és *Kalocsay Lajosné* államilag gondozott gyermekeket nevelő itteni derék asszonyoknak a m. kir. belügyminiszter díszes elismerő oklevelét. Az átadásnál *Rábely Katalin* telepfelügyelő is megjelent s a telepvédő bizottság tagjai közül dr. *Marykowskyne* Csider Gizella és *Ethay Aranka* vett részt. A gyermekek jó gondozásáért kitüntetett nevelőszülők meghatva hallgatták a polgármester szívélyes, meleg hangú beszédét, melyben buzdította őket továbbra is a gyermekek helyes irányu és jó nevelésére s aztán köszönetet mondtak a belügyminiszter kitüntetett elismeréséért s átvették az izlésesen kiállított s díszes keretbe foglalt elismerő oklevelet.

Választmányi ülés. Az Otthon társaság választmánya ma vasárnap délelőtt 11 órakor ülést tart a kör helyiségében.

Alapszabály jóváhagyás. A földmívelésügyi miniszter a csetnekvölgyi halásznai társulat alapszabályait jóváhagyta.

Igazgatósági ülés. A rimaszombati kerület munkásbiztosító pénztár igazgatósága ma vasárnap ismét ülést tart, melynek összehívása azért vált szükségessé, mert az Orsz. Pénztár az I. oszt. kezelői állásra megejtett választást nem hagyta jóvá. Így tehát új pályázati hirdetményt kell közzétenni. — Ezenkívül vegyes betegsegélyezési ügyek kerülnek tárgyalásra.

Szőlészeti és borászati kerület. A földmívelési értesítő most teszi közzé a szőlészeti és borászati felügyelői kerületeknek a miniszterium által történt beosztását. A XI. szőlészeti és borászati felügyelői kerületbe Miskolc székhellyel be van osztva: Borsod—Gömör—Kishont—Abauj-Tornavármegye és Kassa törvényhatósági joggal felruházott város. A szakszolgálat teljesítésével *Klaisz Gyula* szőlészeti és borászati felügyelő van megbízva.

Orvosok kongresszusa. Mult vasárnap (f. hó 15-ikén) Budapesten az Országos Orvosszövetség kongresszust tartott, melyen dr. *Zehery István*, dr. *Bórszék Ármán*, dr. *Gaál Gusztáv* és dr. *Kármán Aladár* vettek részt a gömörmegyei fiókszövetség területéről. A kongresszuson a belügyminiszter képviselője dr. *Kampis János* is megjelent és határozott kijelentést tett arra nézve, hogy a községi és körorvosok nyugdíjintézménye 1913. január 1-re életbe lép. — A belügyminiszter már megkezdte a törvényhatóságokat a körorvosokra vonatkozó adatok beszerzése végett, sőt maguknak a körorvosoknak is rövidesen alkalmuk nyílik a szükséges adatok beszolgáltatására. — Itt említjük meg, hogy a napilapok nem hoztak helyes tudósítást a kongresszusról, s különösen az alapszabálymódosításra vonatkozó része a tudósításoknak tévedésen alapul s a megyebeli orvosok tájékoztatása végett közöljük, hogy a kongresszus kimondta, miszerint a bártfai kongresszuson elhatározott szakosztályok létesítésétől eláll; a főorvosi, járásorvosi, körorvosi, vasuti orvosi és pénztárorvosi szakosztályokat — melyek alakulása folytán az alapszabályok módosítása szükségessé vált — feloszlatja, s érvényben kívánja továbbra tartani a régi alapszabályokat. A kongresszus lefolyásáról egyébként terjedelmes tudósítást fog közölni az e napokban megjelenő „Országos Orvosszövetség” hivatalos lapja.

Sulyos baleset. Putnok mellett a bélatelepi téglagyárban f. hó 18-ikán sulyos baleset történt. *Szab János* 46 éves géplakatos a fogaskerék mellett foglalatokodott s lába megcsúszván előre esett oly szerencsétlenül, hogy jobb keze a fogas kerekek közé jutott s mind az öt ujját elvágta a kerék. F. hó 19-én beszállították a közkórházba.

Elitelt párbajozók. Ifj. *Kovács Sándor* rozsnyói joghallgató és *Miklósi István* rozsnyói j. irnok folyó évi márczius 22-én Rózsnyón kardpárbaft vívtak, mely alkalommal utóbbi megsérült. A helybeli kir. törvényszék ifj. *Kovácsot* 3 napi, *Miklósit* 2 napi államfogházra ítélte.

Harmadik osztály a gyorsvonatokon. Az államvasutak október elsejétől öt főbb forgalmi vonalon a gyorsvonatokhoz harmadik osztályú személyszállító kocsikat kapcsol kisérletképen. Ez az öt vonal: Budapest—Zsolna, Budapest—Kolozsvár, Budapest—Brassó, Budapest—Bród, Budapest—Győr—Szombathely. Az említett gyorsvonatokhoz egy négytengelyű harmadosztályú kocsit csatolnak, melyben 72 ülés van. Harmadosztályú jeggyel, ha nem lenne hely ebben az osztályban, más osztályban helyet foglalni nem lehet, ellentétben azzal a szokással, mely a személyvonatoknál ily esetben fennáll. A gyorsvonatok harmadik osztályának utasai nem mehetnek be az étkezőkocsiba sem. Ha az egyik kocsit kevésnek bizonyul, megszaportják, esetleg (amint a tapasztalat szükségessé teszi) kevesebb másodosztályú kocsit járatnak. Itt említjük meg, hogy ha mégis más osztályba akarna ülni a III. oszt. jegyet váltott utas, csakis a két osztály jegyének ára között levő különbözet lefizetése után teheti ezt.

Lopás büntette miatt állott folyó hó 18-án a helybeli kir. törvényszék előtt *Sosóka János* lehelfalvai napszámos ember, ki folyó évi június hó 9- és 10-ike közötti éjjelen Lehelfalván a *Belicza* Andrásné kulcsesal bezárt kamráját feltörte és onnan 35 koronát elvitt.

A büntetéstől nagyon félhetett *Sosóka*, mert másnap visszavitte a pénzt. Azonban az eljárás folyt ellene tovább s a kir. törvényszék a beismerésben levő vádlottat lopás büntette miatt jogerősen négy havi börtönre ítélte.

Felügyelői szemle. Az állami mentelepek katonai főfelügyelője: gróf *Bissingen* Nippenburg Nándor tábornok *Szereda* számvevőkapitány kíséretében f. hó 18-án szerdán délben Budapestről városunkba érkezett s délután szemlét tartott a legénység felett. Alaposan megvizsgálta a berendezési, felszerelési tárgyakat, a raktárakat, ellátást, az ügykezelés minden ágazatát s *Holvéd* Hugó százados parancsnoknak teljes megelégedését fejezte ki a tapasztalt rend és szabályszerű vezetésért. Másnap, 19-én a főfelügyelő tábornok Debreczenbe utazott.

Iparosok továbbképzése. A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter hozzájárulásával még az 1907. évben megalkotta az iparos továbbképzők tanfolyamának szervezetét. E szervezet első §-a szerint a tanfolyamok célja: iparosoknak, iparossegédeknek és munkásoknak alkalmat adni arra, hogy a gyakorlatban szerzett ismereteiket a kor igényeinek megfelelően kiegészíthessék. Ily tanfolyamokat időnként az ország több városában állítottak fel, melyeken az általános érdeklődő tárgyak közül az üzleti fogalmazás, gyakorlati szám- és mértan, ipari könyvvezetés, szerkesztő és ábrázoló mérés, szabadkézi rajz, a szaktárgyak közül pedig a szakrajz és az ezzel kapcsolatos ismeretek, az alkalmazott technologia (esetleg gyakorlatokkal) s fontosabb szerkezetekre és műveletekre vonatkozó műhelygyakorlatokból nyertek oktatást az egyes tanfolyamok hallgatói. A helybeli általános ipartestület tagjai közül azok előtt, kik érdeklődéssel kísérték a múlt évben városunkban tartott ilyen továbbképző általános és szaktanfolyamok (szabóipari szaktanfolyam) eredményét, szükségtelen ezek fontosságáról itt értekezni; mert arról a testület tevékeny elnöke esetről esetre általános helyesléssel kísértlen emlékezett meg minden tanfolyam végeztével. Most itt, abból az alkalomból, hogy városunkban f. évi november—december hónapokban hetenként kétszer este, 7—9 óra között az iparosok részére az oly régóta nélkülözött és sokak által óhajtott *ipari könyvvezetés* tanfolyama valósul meg, melyen az előadói teendővel egy mindenképpen rátermett és kipróbált szakértő lesz megbízva, minden érdeklődőnek legelső sorban és mindenek felett saját érdekében csak melegen ajánlhatjuk az alkalom felhasználását. Ugyanez alkalomból jelezzük, hogy heti 7 órával decz.—márczius hónapokban *építő ipari szakrajz*, heti 4 órában január—márczius hónapokban pedig *ipari szám- és mérés* tanfolyamok lesznek. Január és augusztus hónapok között pedig a két évvel ezelőtt itt megtartott szabóipari szaktanfolyam mintájára a *cipész iparosok* és idősebb segédek számára lesz egy hónapos (napi 4 óras) szaktanfolyam rendezve, melynek időpontját a helybeli viszonyoknak megfelelően az érdekelt cipész iparosok állapíthatják meg. E tanfolyamok szervezése befejezett dolog lévén, most már az iparosmesterek és iparossegédek megfelelő érdeklődésére lesz szükség, a mi bizonyára nem fog elmaradni, ha azt figyelembe vesszük, hogy ilyen irányu tanfolyamok szervezése nem évről-évre, hanem csak időnként s helyenként történik. A tanfolyamok látogatására vonatkozó tudnivalókat annak idején közölni fogja az azzal megbízott vezet.

Átalakítások a rozsnyói püspöki székesegyházon. A rozsnyói püspöki székesegyház főkapuját a nyár folyamán áthelyezték. Az átalakítás folytán a templom frontja tetszetősebb képet nyújt s a faragott kő ajtónyílás a szép fa és lakatos munkával jobban érvényesül. Együttal megkezdtek a szélvihar által megrongált nagy torony építését is. A torony kupoláját vörös rézzel fogják befűdni.

Esküdtzéki tárgyalás. A helybeli kir. törvényszék mint esküdtbíróóság október havi esküdtzéki ciklusának tárgyai között eddig egy van előkészítve és pedig a szándékos emberölés büntetével vádolt *Blaho* Pálné ügye, ki azzal van vádolva, hogy ujszülött gyermekét megölte. A főtárgyalás október hó 7-én lesz ez ügyben.

Kubinyi Géza párbaja. A fővárosi lapokban olvastuk, hogy *Kubinyi Géza*, a jolsvai kerület országgyűlési képviselője, f. hó 19-ikén d. u. egy budapesti vívóteremben súlyos feltételekkel véres kardpárbajt vívott *Szmrecsányi György* képviselővel, mely *Kubinyi* jelentékeny megsebesülésével végződött volna. Alkalmunk nyílt a párbaj feltételeit és lefolyását hitelt érdemlő helyről megtudni s ez alapon közöljük, hogy *Kubinyi* segédei kérték a nehéz feltételű kardos viaskodást és *Szmrecsányi* segédei igyekeztek azt pisztolyra fordítani. Minthogy azonban a tegyerválasztás joga *Kubinyi* illetve, ennél fogva lett az ügy karddal elintézve. A történeti hűség kedvéért, minthogy sok lapban elferdítve jelent meg a hír, közre adjuk azt is, hogy *Kubinyi* támadása és vágása oly heves és erős volt; miszerint az első összecsapásnál *Szmrecsányi* kard bandását, a mit az utolsó pillanatokban felelősségük tudatában az ovosok kívántak, teljesen átvágta úgy, hogy a kard *Szmrecsányi* alsókarját is megkarcolta. Az ugyanakkor vágó *Szmrecsányi* kardja *Kubinyi*-nak jobb arcját érte, mely jelentéktelen horzsolás és jobb keze hüvelykujját vágta meg szintén könnyebben, mire az orvosok a kéz sérülése folytán a párbajt folytatni nem engedték. Varrásokról azonban szó sem volt. Ehhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy annak a katonának, ki a harcából sebesülten kerül ki, mindig nagyobb a nimbusa, mint annak, kinek a szerencse kedvezett.

A sorozás f. hó 18-ikán véget ért városunkban s a bizottság holnap — hétfőn kezdi meg működését Nyustyán, hol a rimaszombati járás állításkötelesei jönnek a sorozásra. A bizottság katonai tagjai voltak f. hó 14—18-ig tartott sorozásnak: *Koch László* alezredes, *Sáfrány Géza* honvédszázados, dr. *Neuhoff László* ezredorvos, dr. *Karcsay Sándor* honvéd ezredorvos, *Károlyi Károly* kapitány és *Császár Géza* honvédhadnagy. Polgári elnök volt: dr. *Fornet Gyula* vm. főjegyző, orvos: dr. *Meskó Miklós* vm. tisztifőorvos, Rimaszombat városból 65-en jelentkeztek, besoroztatott: 17 és 1 a póttartalékba, a rimaszécsi járásból 514 jelentkezett közül 112 soroztatott be és 9 a póttartalékba.

Uj vasuti menetrend. Az október 1-én életbe lépő új vasuti menetrend örvendetes újítást hoz nekünk. Régóta sikeretlenül küzdöttünk azért, hogy a Feledről délután 1 óra után Budapest felé induló személyvonathoz közvetlen összeköttetésünk legyen s ne kelljen innen 10 órakor indulni Feledre két és fél óránál hosszabb ideig várakozni annak, ki személyvonattal akar Budapestre utazni. Október 1-től Rimaszombattól Feledig egy kizárólag III. oszt. kocsikkal közlekedő új vonat helyettesíti forgalomba, mely Rimaszombattól d. u. 12 óra 25 perczkor indul, Feledre érkezik 12 óra 52 perczkor és csatlakozást talál a Fülel—Budapest felé induló személyvonathoz. — A Zólyombrézó erdőközi vonalon jelentéktelen változás lesz, a Zólyombrézóról most délelőtt 10 óra 46 perczkor induló vonat október 1-től már 9 óra 16 perczkor fog indulni és délután 1 óra 7 percz helyett 12 óra 5 perczkor fog Erdőközre érkezni. Az új menetrendben Sajólénártfalva a Fülel—miskolczi vonalon már mint feltételes megállóhely szerepel, azonban ez a rendelkezés csak a szükséges átalakítások keresztülvitele után lép érvénybe, bizonyára még az ősz folyamán. Egyelőre örvendjünk a Rimaszombat—Feled között létesített új vonatnak, melynek kieszközölését kerületünk agilis országgyűlési képviselőjének: *Farkas Zoltán*nak köszönhetjük, s melynél csak az lehet egyesek kifogása, hogy csupán III. oszt. kocsik fognak közlekedni. A sajólénártfalvi feltételes megállóhely létesítésében az érdem báró *Hámos Antalé*, a rimaszécsi kerület tevékeny képviselője.

Kamarai ülés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara folyó évi október hó 3-án csütörtökön délután 3 órakor, saját helyiségében teljes ülést tart.

Tenyészállat import. A Gömör- és Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszterium anyagi támogatása mellett 9 darab tenyész bikát és 40 drb tenyésztehenet vásárolt Svájcban, Bern vidékén, a hol a jó tejelő szimmenthali fajtát tenyésztik. Az állatok folyó hó 9-én érkeztek meg nyolc nap utáni minden baj nélkül s a hosszú utat alig viselte meg őket. A tenyész bikák nagyobb

tenyésztők, a tehenek és üszök pedig közép-birtokosok és kisgazdák között lettek kiosztva. Ugy értesültünk, hogy az állatokkal az átvevők általában véve meg vannak elégedve s ha az importált állatok az itteni viszonyok közé bevalának, a gazdasági egyesület a jövő évben nagyobb mennyiségű állatoknak az importálására fog kérni államsegélyt.

Halálos baleset. Bontasik Félix bányamunkás, alsósajói lakos folyó hó 17-én az alsósajói ignázi nevű bányában a szállító kas közé került és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár percznyi kintlódás után meghalt. Bonczolása folyó hó 18-án foganatosított a rozsnyói kir. járásbíró által.

Uj járásbírósi épületek. Az igazságügyi kormány jövő évi költségvetésében az ország több városa szerepel, mely új járásbírósi épületet kap. A tervzet szerint jövő évben felépül az új rimaszombati és rozsnyói járásbírósi épület.

Agyonlőtt vadász. Id. *Szlancsó Mihály* klenóczi gazdálkodónak két felnőtt fia f. hó 4-én éjjel kiment vaddisznólesre a klenóczi határban levő birtokukra, mely a Szinyecz hegyen Rimócza község határa felé esik. Vaddisznót nem találva, reggel felé a két testvér átment a rimóczi határba, hol már a „Rimamurány R.-T.” erdőben haladtak, itt egy nyulbukkant fel előttük, melyre az egyik testvér reá lőtt. A lövés után nemsokára szemben találtak magukat a társaság erdőőrével, a mire az egyik testvér futásnak eredt. Itj. *Szlancsó Mihály* azonban olyan helyzetben volt, hogy hirtelen menekülni képtelen volt, s így vadász és erdőőr közlekedés kerültek egymással szembe. Az erdőőr egy hirtelen célzással *Szlancsó*-ra lőtt, ki alhasán találva összeesett s rögtön meghalt. — A vizsgálat megindult s f. hó 16-án tartatott meg a holttest bonczolása, melyet dr. *Musotter Miklós* vizsgálóbíró vezetésével s dr. *Mészáros István* kir. ügyész jelenléte mellett dr. *Zehery István* kir. törvényszéki orvos és dr. *Bleier Leó* körorvos végeztek. — Az erdőőr önvédelmet emleget cselekedete indoka gyanánt, melyet az elhaltak rokonai tagadásba vesznek. Így a további vizsgálat lesz hivatva kideríteni a valódi tényállást.

Kamarai jelentés. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara aug. 1-től 31-ig terjedő időről szóló havi jelentését most adta ki. Miniket érdeklő benne az, hogy az itteni kir. törvényszéknél az 1912. április hó 24-ikén 150000 korona alaptőkével megalakult pelsőci közgazdasági bank és a rozsnyói takarékpénztár és zálogház r. t. csetneki fióktelepe bejegyeztetett s a Krémer Ignác cége töröltetett. — A Rimaszombat város tanácsa véleményt kért a kamarától arra nézve, vajjon megengedhető-e, hogy nyomdásztanonczok rikkancsként alkalmaztassanak? — A kamara 1641. sz. véleménye a következő: „A nyomdásztanonczok rikkancsként való alkalmazása meg nem engedhető. Ez az eljárás mindenekelőtt ellenkezik az ipartörvény 62. és 63. §§ val. Kétségtelen ugyanis, hogy az esti órákban történő járás-kelés, vendéglők, kávéházak látogatása a jó erkölcsben való nevelést erősen befolyásolja, sőt lehetetlenné teszi. A filléres borralvalók elfogadása a tanonczokban kiüli az önértékes iparos érzést s mesterségesen terheli a fiatal, jellemében ki nem forrott s épen ezért hajlamaiban is ingadozó tanonczot a szolgai munkák felé. Végezetül a rikkancskodás a tanonczok egészségére is károsan ható foglalkozás, nem is szólva arról, hogy az éjjelbe nyúló, minden esetben azonban esti 9 órán túl tartó, habár más munkakörben való foglalkoztatással az ipartörvény 64. § ában lefektetett munkásvédelmi intézkedés játszatik ki. Végül az ipartörvény 63. § a értelmében az iparos tanonczát csak az iparüzlethez tartozó munkáknál alkalmazhatja, amihez az újság utcai árusítása nem tartozik. A 63. és 64. §. még a tanonczok önkéntes vállalkozása esetén sem változtatható. A felsorolt okoknál fogva a tanonczok rikkancsként való alkalmazása még iparoktatási és társadalomerkölési érdekekből is betiltandó.” Ezen kamarai vélemény óta az új rendelkezés életbe lépett s ez is igazat ad a kamarának.

A megszökött rab. *Asztalos Lajos*, a betléri gyilkos és újabban a helybeli fogházból megszökött rab után erősen kutatnak s remél-

hetőleg rövid időn belül kézre kerül a gazember. Kövecses környékén egy bódében rátaláltak rabruhájára és hétfőn a csendőrség beküldte a ruhát a törvényszékhez. A csendőrség vezetője nagyobb számú legénységet rendelt ki arra a vidékre a szükevény kutatására: alapos a gyanu, hogy Kövecsesen a gonosz ember betörést követett el s így jutott ruhához, pénzhez és élelmiszerhez, mely további bujdosását lehetővé teszi.

Az utczákról. Borzasztó képe van már pár hónap óta a rimaszombati utczáknak. Házmagas dombok, hepehupás területek, göröngy- és kavicsalmazok és kőgörgöttek akadályozzák a forgalmat lépten-nyomon és pedig nemcsak az utczák közepe táján, hanem a gyalogjárókon is. A Hunyadi utcán 4 hónap óta a gyalogjárón hever a sok halom, a Széchy Mária-utca egyik oldalán, a hol a kis lányok járnak iskolába, nem lehet elmenni a gyalogjáróra rakott kötömegek miatt, a Rózsa és Kmetty-utca, meg az Iskola-utca felé emberséges embernek nem is jó menni vagy jobb előbb végrendeletet csinálni, mielőtt ezeken a görbe tartományokon átmennél. A Tompa-utczán is most fognak munkába és máris tele van a csurga és gyalogjáró földdel. (Az udvarokból kifolyó szenny- és esővíznek nincs hol elfolynia.) A munkások úgy rendelkeznek, a mint akarnak; vállalkozót vagy felügyelőt — a ki a munka mikénti teljesítésére utasításokat adna — nem látni; úgy akasztják meg a forgalmat, a hogy nekik jobban tetszik. Nem úgy van ám ez pl. Miskolczon. Ott a legkeskenyebb utczában is el lehet menni a gyalogjárón a munka daczára s a szélesebb utczákon a kocsiforgalom sem szünetel. Ha máshol tud a hatóság rendet csinálni a vállalkozókkal, miért nem tud Rimaszombatban? Vagy itt már csakugyan minden rendetlenség szabad?

Hütlén kezelés. A szalóczi korcsmában — gróf *Andrássy Géza* uradalmához tartozó italmérésben — üzletvezetőül alkalmazták *Winter Sámuel*t, ki kötele volt a grófi uradalom által elárusításra kiszolgáltított italokat eladni és havonként elszámolni, literenként 4 fillér jutalékot magának visszatartva. 1910. végén már nem számolt el *Winter* és 910. decz. 28-án eladva szódagyárát és burgonyatermését, szó nélkül otthagya a szalóczi korcsmát s 2700 koronával nem számolt el. A kárt később 3756 koronában állapították meg, mellyel *Winter* az uradalmat károsította. A kir. ügyészség sikkasztás büntette miatt emelt vádat a korcsmáros ellen, kit a helybeli kir. törvényszéknél f. hó 19-ikén megtartott főtárgyaláson egy hónapi fogházra s egy évi hivatalvesztésre ítélték. Vádolt felebbezett.

Szőlőhegyi mulatság. Ha az ég felhőpalástját egy kissé leveti és derültebben ömlenek alá a nap aranysugarai, akkor a mai vasárnapon megtartják a már hetek óta hirdetett batyus mulatságot a szőlőhegyen, amelyet régen akadályoz már az elkeseredett időjárás.

Félbemaradt öngyilkosság. Nagy-rőczen f. év július 1-én *Takács János* borbélysegéd és *Trajmár Margit* összebeszéltek, hogy miután a nő szülei ellenzik a köztük levő szerelmi viszonyt, mindketten öngyilkosok lesznek, s délután kimentek a rőcei fürdőbe, ott töltötték az éjjelt is s ekkor egy pohár sörbe szublimát pasztillákat tett *Takács* s ebből mindketten ittak. Csak a leány lett rosszul, ki különben később tagadta, hogy ő beleegyezett volna az öngyilkosság tervébe. A helybeli kir. ügyészség a vizsgálat után öngyilkosságban való részesség vétsége miatt *Takács János* ellen vádat emelt s a bíróság a folyó hó 19-én tartott főtárgyaláson 1 havi fogházra ítélte őt, melyből 7 napot kitöltöttek vett. Vádolt felebbezett.

A czivódás vége. Kövecsesen folyó évi június hó 10-én összevesztek *Bárdos György* községi csordás és *Ambrus János*, s másnap, mikor a község határába találkoztak, *Bárdos* rátámadt *Ambrusra* és bortal ügy összeverte, hogy a súlyos sérülések következtében *Ambrus* összeesett. F. hó 19-én tárgyalta a helybeli kir. törvényszék *Kolbay Sándor* elnöklésével az ügyet s *Lehoczky Márton* kir. alügyész ez alkalommal első ízben szerepelt a vádhatóság képviselőjeként. *Bárdost* a súlyos testi sértés büntette miatt a törvényszék jogerősen két hónapi fogházra ítélte.

Allandó mozi Rimaszombatban.

A mit a város eddig elmulasztott, megtette azt egy életrevaló magánvállalkozás: *Schweitzer Rezső* „Apolló színháza” a Koháry-utcában. A mult vasárnap erősen megtöltötte a közönség a csinos új mozi helyiségeit s azóta betenként kétszer tartanak előadást a mozi helyiségeiben új műsorokkal, tisztán kivehető képekkel. A város pedig, ha elmulasztja ezt a jövedelemforrást idejében kihasználni, végleg el fog esni vagy 10000 korona évi jövedelemtől, a mi után csak a kezét kellene kinyújtani.

Utépités. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatal a Füzésabony—Eger—tornaljai áll. közut 1743—3136 km., valamint a Putnok—királdi állami közut 662—14045 km. közötti Putnok nagy köztség átkelését képező szakaszának állandó burkolattal leendő ellátására versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatok legkésőbb f. évi október hó 19-ig a rimaszombati m. kir. államépítészeti hivatalhoz nyújtandók be.

Szemgyógyintézet van Miskolcson.

A kengyel. A rimaszombati lakosok, kivált a háztulajdonosok közt szállóigévé lesz ez a szó. Mi lesz a kengyellel? Van e már önnek kengyele? Az én vízvezetékemen már a nyereg megvan, de a kengyel még hiányzik? Hol rendelt ön kengyelt? Az én kengyeletem már 9 hónapja megrendelték a vállalkozók, de a gonosz gyáros nem szállítja! Szóval mindenütt a kengyel forog szóban, mert e miatt nincs sok házban víz, a hol kellene már lenni. Csak azt nem tudjuk megérteni, hogy a kiknek vállalat-szerű kötelességük a kengyelről gondoskodni: miért nem szereztek idejekorán kengyelt és a kik saját pénzükön készíttetnek kengyeles kapcsolásokat: miért kénytelenek mások miatt szenvedni? Miért? Miért? . . . Barátom, ön sokat akar tudni; azt akarja, hogy a pénzéért még a kérdéseire is felelgessenek! Mars hátra, várjon a sorára, majd ha lesz kengyel!

Villamos óra Rimaszombatban.

Ezután már mi is kapunk egy kis pontosságot óra dolgában, amennyiben a közönség régi óhaj-tását teljesíti **Valaszky Rezső** rimaszombati órák és ékszerész. Üzlete előtt egy nagy villamos órát állít föl, a melynek mutatója percenként ugrik és a belső fő órával kapcsolja össze. Így a közönség meg lesz kímélve a régi rozsz toronyóra szeszélyeitől, a melyre ráillik a nóta: „Jár ide, jár oda, — ide oda jár.” Mint halljuk, a villamos óra egyik lapja szállítás közben eltört s így egyelőre csak az egyik oldala működik. Este pedig a villamos órát átlátszó belső világítás teszi hasznavehetővé.

Új vasuti megálló. A salgótarjániak régi óhaja nyer teljesülést október hó 1-én, mert ez időtől kezdve Salgótarján-Főtér címmel új megállót kap a rohamosan fejlődő város.

Piaczi drágaság. Maholnap nem lesz drágább város Magyarországon Rimaszombatnál, mert itt az összes élelmi cikkek legalább is olyan drágák, mint az ország fővárosában, sőt részben drágábbak. A mult szerdán óriási heti-piacunk volt; hoztak bőven mindent, de maholnap fejedelmi vagyonának kell lenni, a ki egyes közönséges cikket akar beszerezni. Unikum gyanánt ideírjuk, hogy a tojás olyan drága, mint Budapesten a *Párisi nagyáruházban*, mert ott éppen 8 fillérbe jön a tojás, mint a mi piacunkon is darabja. Pedig talán ott a tojás is válogatottabb s a kiszolgálás is egy kissé finomabb!

Szomorú végű korcsmázás. Rozsnyón folyó évi július hó 27-én a Schitter András vendéglőjében két asztaltársaság mulatott. Az egyik asztalnál Zán János ült társaival, a másikonál Svajkó József és Teleszki József. Hangos volt a mulatság s a két asztaltársaság tagjai közt élénk szóváltás támadt, mely aztán elesenedett s a mulatók a korcsmából az utcára mentek. Itt újra megkezdődött a civakodás, úgy hogy Svajkó és Teleszki megragadták Zánt és földhöz vágták. Ez dühösen felugrott, kést rántott és Teleszkit is, Svajkót is összeszurkálta, utóbbit nyakán úgy szurta meg, hogy rögtön halva rogyott össze, Teleszki életveszélyes szurt sebeiből kigyógyult. A kir. törvényszék f. hó

18-án Kolbay Sándor kir. táblai bíró elnöklésével tartott főtárgyaláson erős felindulásban elkövetett szándékos emberölés büntetésében, egy kísérletben és közcsend elleni kihágásban mondta ki bűnösnek a dr. *Mészáros István* kir. ügyész vádbeszéde után. Zán Istvánt két évi börtönre ítélte; a vizsgálati fogság által egy hónapot és 21 napot kitöltöttek vett. Az ítélet ellen az ügyész és vádlott felebbezték.

Nyílt-tér.

E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Köszönet és hála!

Kedves kötelességemnek tartom, ez uton hálás köszönetemet kifejezni **Kovács István**, urnak, a kerületi munkásbiztosító pénztár pénztárosának azon kiváló szívességeért, hogy hat éven át — Amerikában tartózkodásom ideje alatt — itt hátrahagyott ingó- és ingatlan vagyonkórnak büszketlenül és minden díj nélkül gondját viselte és kezelte.

Rimaszombat, 1912. szept. 20.

Vince Zsigmond, szücs-mester.

Eladó házak.

Várgede községében, a fürdő és vasut mellett lévő két lakóházamat bérbe adom, esetleg eladom. Az egyik lakóház áll 4 szoba, a kisebbik 3 szoba, kert és megfelelő mellék helyiségekből. Tudakozódni lehet **Uthy Antal** urnál Rimaszombatban.

Hirdetmény.

Az **özörényi határban** levő „Lapos” nevű erdőben 120 darab sertésre való

MAKK-TERMÉS

eladó. — Értekezni lehet **Sajótibán LÖVINGER BERTALAN** bérlőnél.

Hirdetmény.**Új városrész keletkezik Putnokon**

a Fürdő-utca, Csokonay-utca és az országút között elterülő szép fekvésű területen, ahol is kisebb nagyobb telkek jutányos áron s esetleg három évi részletfizetésre is kaphatók. — Venni szándékozókknak felvilágosítással és térképpel is szolgál **dr. Balogh Ákos** tulajdonos, vagy megbízottja: **Dantsek Gyula** városi főjegyző **Putnokon.** 1—2

Vásárjog bérbeadás.

2016. szám. — **Putnok** nagyközség országos, hónapos és hetivásárain a m. kir. kereskedelmi minisztérium által 7796/IV.—1912. szám alatt jóváhagyott díjszabás alapján gyakorolható helypénzszedési jog **Putnok nagyközség közházánál 1912. évi október hó 2-án** megtartandó zárt ajánlati versenytárgyaláson 1913. január 1-én kezdődő 6 egy másuttal következő évre bérbeadatik.

Amennyiben a zárt ajánlati tárgyalás kellő eredménnyel nem járna, úgy utána nyomban nyílt szóbeli árverés tartatik, melyen azonban csak azok vehetnek részt, a kik már zárt ajánlatot is tettek.

A zárt ajánlatok legkésőbb az árverés napjának d. e. 9 órájáig az előjárásához címezve nyújtandók be, a bánatpénz letételéről szóló pénztári elismervénnyel együtt.

Kikiáltási ár (évi bérösszeg) 12000 korona. Bánatpénz fejében 6000 korona teendő le a nagyközség pénztárába.

Az árverési feltételek is szolgáló szerződés a nagyközség jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Putnok, 1912. szeptember hó 10-én.

Dantsek Gyula, Laczkovich Lajos,
I. jegyző. — bíró.

Szerecsen-tinta

poromból 4 koronáért (postadíj 20 fill.) 8 liter (méregmentes) tinta előállítható, ugymint 7½ liter fekete és ½ liter vörös tinta. — 6 skatulya tintapor 20 koronába kerül. — 5 százalék a tanítói „Internátus” javára megy.

Lechnitzky Istvánné

Nagyrocze, Gömörmegye.

VADÁSZ
cipők és csizmák
kapható és rendelhető
Kovács Zsigmond-féle
cipőüzletben
RIMASZOMBAT,
Deák
Ferenc-u.
8. sz.

Faarverési hirdetmény.

1607—1912. sz. — Garamszécsi volt urbéresék erdejében már kivágott mintegy 5500 m³ lucz- és jegenyefenyő (jegenyefenyő mintegy 20%) haszon fatömeg Garamszécs község házá-nál **1912. évi október hó 2-án d. e. 10 órakor** nyilvános szó- és írásbeli árverés után el fog adatni.

Kikiáltási ár a középátmérőjén 18 centiméternél vastagabb fatömegnél 11 (tizenny), a 18 czm. és ennél vékonyabb fatömegért 9 (kilenc) korona.

A szerződési időtartam 1913. évi márczius végén jár le.

Bánatpénzképen 5000 korona készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban leteendő.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek Nándorvölgyön a főtisztviselői hivatalnál és az urbéresék elnökénél Garamszécsen megtekinthetők. — Nándorvölgy, 1912. szept. 13.

1—2

Tomory, főtisztviselő.

JELLENLEG
LEJÓBB TAKARÉKTŰZHELYEKET
GYARTJA!
HLOZEK JÁNOS CÉG
RIMASZOMBAT TELF. 47
ANAG-MÉGTAKARITÁS
50% TŰZELŐ
KEPES ÁRJEGYZÉK INGYEN

Pályázat.

A „Rimaszombat és Vidéke Fogasztási Szövetkezet”-nél f. 1912. évi november hó 1-ére az

üzletvezetői állás

megüresedik, ezen állásnak betöltésére az igazgatóság pályázatot hirdet. Javadalmazása 1800 korona havi részletekben, lakbér 320 korona negyedévi részletekben kiszolgáltatva.

A megválasztott üzletvezető az üzlet átvételekor tartozik 2000 korona biztosítékot az igazgatósági elnökség kezeihez letenni, állását november hó 1-én elfoglalni.

A pályázók felhívhatnak, hogy kérvényüket — eddigi működésük- és szakképzettségükről szóló s hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal ellátott bizonyítványokkal, nemkülönben katonai szolgálataikat igazoló okmányokkal kiegészítve — a fentnevezett szövetkezet elnökségének **folyoó évi szeptember hó 25-éig** beküldjék.

Rimaszombat, 1912. augusztus hó 31-én.

3—3

Az igazgatóság.

Kiadó üzlethelyiség és több magánlakás.

A város legforgalmasabb helyén, a főtérszélében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen újonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt kiadó: továbbá ugyanott: a mai kor igényeinek megfelelő, vízvezetékekkel ellátott **egy 4 szobás és két 3 szobás lakás** mellékhelyiségeivel együtt **november hó 1-től** bérbeadó.

Értekezhetni lehet: 9—*

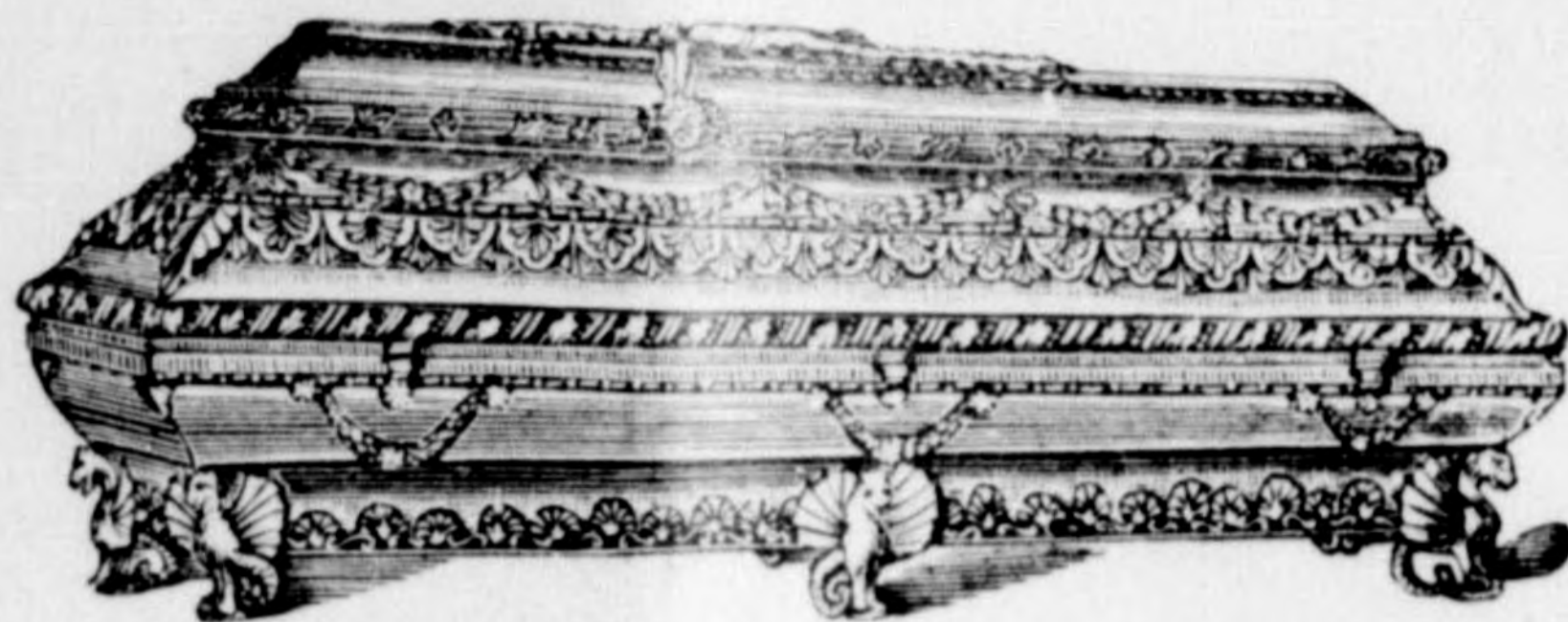
LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

ZAVADSZKY EDE ezelőtt HOLLÓSY JÓZSEF

5—* TEMETKEZÉSI VÁLLALATA

RIMASZOMBAT, DEÁK FERENCZ-UTCZA 24. SZ.

Van szerencsém a helybeli és vidéki tisztelt közönség szives tudomására hozni, hogy a n.óh. **HOLLÓSY JÓZSEF**-féle temetkezési vállalat a **Deák Ferencz-u.**

„**ZSUFFA**“-féle házban van elhelyezve, hol nagy raktárt tartok mindenféle **érc- és fakoporsókból,** valamint a temetkezésekhez szükséges összes kellékek s felszerelésekkel, minélfogva azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen diszes vagy egyszerű temetések rendezését, nemkülönben a temetésekkel járó összes teendőket, hullaszállításokat és exhumálásokat is, a legszolidabb feltételek mellett vállalhatom. — A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu pártfogását tisztelettel kéri:

ZAVADSZKY EDE RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utcza 24.

Értesítés.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, hogy hat évi távollét után **New-Yorkból** — hol a szücs-ipar terén igen gazdag tapasztalatokat szereztem, visszaérkeztem **Rimaszombatba** és a **Szűcs-útca 82. sz. alatt**

német szücs-műhelyt

tartok fenn. — A szücs-ipar terén hosszú éveken át szerzett tapasztalataim és szakképzettségem biztosítékot nyújtanak, hogy bárminő igény- és kívánalomnak minden tekintetben meg fogok felelni.

Szolgáltatomat a nagyérdemű közönségnek felajánlva, szives pártfogást kér tisztelettel Rimaszombat, 1912. évi szeptember hó 20

Vincze Zsigmond, szücs-mester.

Tanulóul.

egy 13—14 éves fiu — ki magyarul helyesen írni és kifogástalanul olvasni tud, **nyomdásztanulóul**; továbbá egy másik 13—14 éves fiu — ki írni és olvasni tud — **könyvkötő-tanulóul** felfogadtatik **id. Rábely Miklós és Fia** rimaszombati könyvnyomdájába és könyvkötészetébe.

Tanulóul

egy jó házból való **keresztény fiu** felvétetik **Kováts Antal** urié és női divatáruháza- és temetkezési vállalatánál **Putnokon.** 2—3

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: **könyvnyomdája és könyvkötészeté** ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, címkek és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok cégnyomással, címkarttyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és díszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

Ajánlják a legújabb rendszerű gépekkel felszerelt, modern berendezésű könyvnyomdájukat, könyvkötészetüket, minden e szakba vágó munkák pontos, gyors és izlésteljes kivitelére a legjutányosabb árak mellett